

Kvalitatívne a kvantitatívne výsledky experimentálneho testovania stratégií voči nenávisťným prejavom proti rómskej menšine na Facebooku

Jozef Miškolci
Lucia Kováčová
Edita Rigová

25. máj 2017

Slovak Governance Institute
Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť

ROMANO KHER

RÓMSKY DOM

OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

Kontext projektu

- Názov projektu: Messaging Matters 2:
Účinné informovanie o témach sociálnej inklúzie
- Ciele projektu:
 - otestovať rôzne stratégie znižovania nenávisťných prejavov na Facebooku;
 - zmapovať ako média zobrazujú tému inklúzie rómskej menšiny na Slovensku a ako média pracujú s korigovaním diskusií v tejto téme.
- Časový rámec projektu: november 2015 až júl 2017

Obsah prezentácie

- Metodológia výskumu
- Validita a reliabilita výskumu
- Priebeh intervencie a zberu dát
- Kvalitatívne zistenia výskumu
- Kvantitatívne zistenia výskumu

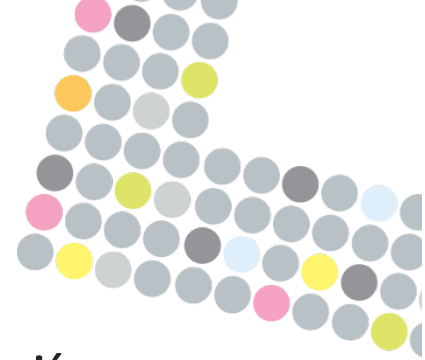

Časový rámec výskumu

- nov 2015 – feb 2016 : analýza existujúcej literatúry o nenávistných prejavoch
- 22. mar 2016: seminár o nenávistných prejavoch na sociálnych sieťach
- apr 2016 – jan 2017: realizácia intervencie
- feb 2017 – máj 2017: analýza dát

Výskumný plán

- **Metóda:** experimentálne testovanie dvoch stratégií intervencie na znižovanie nenávistných prejavov proti rómskej menšine na sociálnej sieti FB
 1. fact-checking alebo overovanie pravdivosti tvrdení
 2. osobný príbeh popierajúci prezentované tvrdenia
- **Vzorka:** spolu 60 FB diskusií pod postami poslancov/kýň NRSR a rôznych spravodajských médií
 - 30 z intervenčnej skupiny
 - 30 z kontrolnej skupiny
- **Intervenčná skupina:** 10 diskusií FC, 10 diskusií OS, 10 diskusií ZM

MAY THE FORCE

✓ Friends ▾

Marek Bakeš

✓ Following ▾

Message

⋮

Timeline

About

Friends 16 Mutual

Photos

More ▾

Intro

Studied at Pedagogická fakulta UK Bratislava

Lives in Bratislava, Slovakia

Photos · Nothing to show

Friends · 39 (16 Mutual)

Post | Photo/Video

Write something to Marek...

Post

Andrej Salner ▸ Marek Bakeš

1 April · Bratislava · 👤

Mareček, všetko naj, naj, naj!

Výskumný tím

- Intervenujúci výskumníci:
 - Edita Rigová – stážistka (fellowship)
 - Ján Baláž – stážista (fellowship)
 - Jozef Miškolci – výskumník
 - Lucia Kováčová – výskumníčka
- Nástroje zvyšovania reliability:
 - diskusie pri nastavovaní intervencie
 - asistencia v procese intervencie a čiastočná vzájomná kontrola
 - diskusie pri nastavovaní kódovania dát
 - diskusie v procese kódovania dát a čiastočná vzájomná kontrola

Špecifiká FB narúšajúce validitu výskumu

- **nedostatok postov** (resp. diskusií);
- výrazné rozdiely v **sociálnom zložení** „spriatelnených“ ľudí k jednotlivým zdrojovým profilom (SME, Kollár, Žitňanská, topky, atď.);
- výrazné rozdiely v **obsahu** postov, ktoré spúšťajú diskusiu;
- výrazné rozdiely v **rozsahu** diskusie (počet príspevkov od 35 až 523) a miere **viditeľnosti** postov (shares, likes) na FB;
- diskutujúci/administrátor profilu v čase **odstraňujú** komentáre;
- diskutujúci často **nečítajú** komentáre ostatných diskutujúcich a teda opakujú rovnaké myšlienky;
- niekoľko **aktívnych diskutujúcich** na oboch stranách dominujú diskusii;
- bez **včasného reagovania** sa znižuje pravdepodobnosť, že diskutujúci ešte bude na komentár reagovať.

Porovnanie zdrojov FB diskusií

Zdroj	Kontrolná skupina	Intervenčná skupina
Aktuality	9	15
Topky	8	2
Boris Kollár	5	5
Posledný križiak Milan Krajniak	3	2
Lucia Nicholsonová	2	0
Alojz Hlina	2	0
Milan Uhrík	1	0
SME	0	3
RTVS	0	2
Lucia Žitňanská	0	1
Celkom	30	30

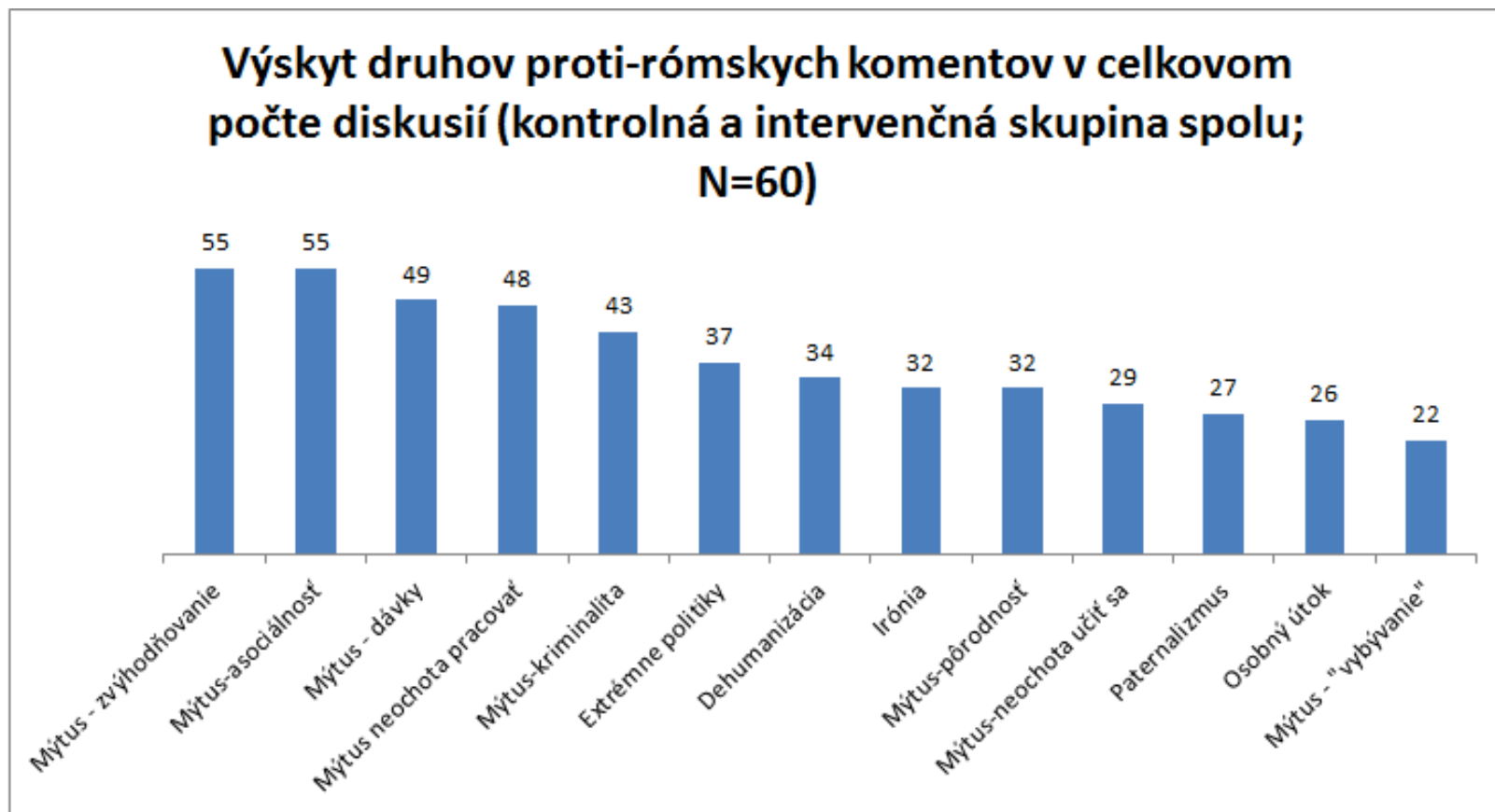

Počet proti-rómskych a pro-rómskych komentov v kontrolnej a intervenčnej skupine

Intervenčná skupina						Kontrolná skupina				
MB	RO (bez MB)	PR	ZM	IR	Spolu	RO	PR	ZM	IR	Spolu
362	293	1203	78	2091	4027	160	1581	99	1719	3559
9%	7.3%	29.9%	1.95%	51.9 %	100%	4.5%	44.4%	2.8%	48.3%	100%

Druhy proti-rómskych komentárov

Kvalitatívne zistenia nesúvisiace s intervenciou (1)

- nikto z diskutujúcich (okrem MB) neodkazuje na výskumy;
- fenomén zmiešaných komentárov;
za sociku vsetci cigani pracovali a aj ked sa odlisovali decka chodili do skoly a nerobili taku zlobu [...] za socializmu ich davali medzi ludi a aj sa dokazali prisposobit
- zjednodušované interpretácie sociálnej reality;
Tí, ktorí chcú, pracujú
- esencializovanie Rómov/ok a ich nezmeniteľnosti;
Cigáni sa nikdy nepolepšia, neverím tomu
Môžeme Rómov zapojiť do programov pre bežných ľudí, no aj tak ich nedokážeme zmeniť.
- pozitívna osobná skúsenosť s Rómami/kami je rámcovaná ako “výnimka” - nemá vplyv na postoje;
my sa ideme starat o kocovnu hordu, ktorej, čest mega vynimkam, cistota poriadok praca nikdy nic nehovorila.
- fenomén internalizovaného hejtu u rómskych diskutujúcich;
Som Rómka Ale takých darmožráčov Nenávidím Dajú im Byty Zdemolujú ich

Kvalitatívne zistenia nesúvisiace s intervenciou (2)

- ospravedlňovanie diskriminácie Rómov/ok;
*v penziona zrejme majú skusenosti so správaním rómskych detí, vedia čo po nich zostáva v penziona
A kto by ich zobral do práce, keď len využívajú systém a nemajú o prácu záujem?*
- hejt proti mimovládne mu sektoru ako parazitujúceho na rómskej téme;
co by na to Brusel ktory toto svinstvo podporuje a na slovensku sa na ciganoch prizivuje kopa ludi
- hrdé hlásenie sa k rasizmu;
*nastastie su vsetci [v rodine] rasisti a chlapy a nie ziskovkove sragory
povolenie na odstrel prosiiiiim
natlačiť do vagónov bez okien bez všetkého nech sa aj podupú a poslať do koncentrákov a pustiť plyn!!!*
- popieranie existencie diskriminácie Rómov/ok;
potom že diskriminácia romov ja a moje 4 deti nedostali nic a po 45 rokoch práce žijem z amlužny
- fenomén osobných útokov na obidvoch stranách;
- zhoda na obviňovaní nevhodných politik štátu.

Definovanie úspešnosti intervencie

- **Vyšší cieľ:** postojový posun ľudí smerom k inkluzívnejším postojom
- **Reálny cieľ projektu:** znižovanie výskytu proti-rómskych vyjadrení oproti pro-rómskym vyjadreniam, tzn. že po komentári od MB diskutujúca osoba, ktorá pôvodne použila nejaký hejt,
 - prestala úplne diskutovať, teda nepokračovala v hejte v danom vlákne diskusie;
 - čiastočne uznala argumenty MB, ale čiastočne pokračovala v hejte;
 - úplne uznala argumenty MB.
- *Ako neúspešné intervencie boli vyhodnotené situácie, kedy diskutujúci neuznal/ vyvracal argumenty MB a pokračoval v hejte.*

Problematické aspekty analýzy intervencie

- Keď do daného diskusného vlákna vstupovalo **viacero diskutujúcich** – kľúčovým momentom v analýze sme si určili obsahové reagovanie na MB komentár, nie teda nevyhnutne autorstvo komentáru;
- Pokiaľ v danom vlákne bol posledný komentár od MB, vyhodnotili sme tento posledný komentár ako úspešnú intervenciu, hoci **dôvodom nereagovania** mohli byť rôzne dôvody (napr. neskoré reagovanie);
- Problematické vyhodnocovať ako „pro-rómske“ tie vyjadrenia, ktoré boli vo svojej podstate otvorene rasistické, teda obsahovali **hejt proti majorite**

Overovanie hypotézy

Hypotéza: Vstupovanie do FB diskusií s pro-rómskymi komentármi motivuje ostatných ľudí, aby tiež vstúpili do diskusie na podporu pro-rómskej pozície, resp. čím viac vstupuje pro-rómsky diskutér/ka do diskusií, tým sa zvyšuje celkový podiel pro-rómskych vyjadrení oproti proti-rómskym

- Hypotéza potvrdená – na hladine pravdepodobnosti 0.0117 existuje štatisticky významný rozdiel v podiele pro-rómskych komentárov v diskusiách medzi intervenčnou (7.2 %) a kontrolnou (4.5%) skupinou
- Neexistuje však štatisticky významný rozdiel v podiele proti-rómskych komentárov medzi intervenčnou a kontrolnou skupinou

Porovnanie úspešnosti intervencií s ohľadom na jednotlivé stratégie

- Neexistuje štatisticky významný rozdiel v podiele pro-rómskych komentárov v rámci intervenčnej skupiny medzi použitými stratégiami (FC-5.3%, OS-9.2%, ZM-8%)
- Nepokračovanie v v proti-rómskych komentároch nastalo pri 35.4% FC intervencií a 32.9% OS intervencií, neexistuje medzi nimi štatisticky významný rozdiel

Kvalitatívne zistenia: fact-checking

- spochybňovanie výskumu ako takého, nadrad'ovanie osobnej skúsenosti;
ja studie neberiem ako argument! Tazko riesit nieco s niekym co okolo cigana hadam este ani nesiel
- spochybňovanie výskumníkov (od “zeleného stola”);
mudrlanti co sedia v kancelarii vsetko vedia,ze? Zbytocne to budem komentovat,ked sa niekto riadi statistikami a nie realitou..
- neexistencia etnických dát;
ako sa tu môže oháňať číslami, %, atď., keď je zakázané zo zákona viesť evidenciu cigáňov!
- osobný útok proti MB;
Prihlas sa na olympiadu ludskych prav,Seres to plati a ty to vyhras ! V nasej rodine by si s hentymi nazormi neprezil,mihalovec!!!
- fenomén čiastočného uznania a zmiešaných komentárov (viaceré vrstvy poloprávd a mýtov);
V zasade suhlasim, ale inkluziu tazko mozete aplikovat, predpokladam, ze by sa Vam nepacilo, keby diets bez hygienickych navykov bez elementarnych znalosti sedela v lavici s dietatom, ktore je dostatočne vyspele pre dany rocnik
- prijatie vysvetlenia v prípade jednoduchých extrémnejších riešení.

Kvalitatívne zistenia: osobná skúsenosť

- spochybňovanie prezentovanej osobnej skúsenosti ako neodrážajúcej väčšinový výskyt;

Tieto argumenty ako chcu pracovat ale nemozu ... No chudaci su to! 95 % ciganov parazituje. Obav sa ze 95% bielych asi tazko...

- čiastočné uznanie skúsenosti ale jej prerámcovanie, že ide o málo sa vyskytujúci fenomén.

Isteže sú vynimky,ale málo.

Implikácie pre budúce intervencie zamerané na znižovanie hejtu na FB

- **má význam** vstupovať do FB diskusií: zvyšuje to podiel a viditeľnosť pro-rómskych postojov;
- zamerať sa na vysvetľovanie mýtu o **zvýhodňovaní Rómov/ok**, príp. opodstatnenosti dočasných vyrovnávacích opatrení;
- používať **fact-checking**, lebo v bežných FB diskusiách absentuje;
- detailne preskúmať FB diskusie pod profilmi napojenými na ĽSNS – ukazuje sa, že i v tomto prostredí je dosť veľká názorová diverzita.

Ďakujeme za pozornosť

Jozef Miškolci

miskolci@governance.sk

Lucia Kováčová

kovacova@governance.sk

Slovak Governance Institute
Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť

www.governance.sk

Diskusia

1) Aké máte Vy alebo Vaša organizácia skúsenosti v oblasti

a) znižovania nenávisťných prejavov na internete?

b) stratégií na zmenu postojov voči Rómom a Rómkam?

2) Ako by mohla Vaša organizácia alebo spojenie viacerých organizácií využiť prezentované zistenia a skúsenosti

a) v znižovaní nenávisťných prejavov na internete?

b) v stratégiách na zmenu postojov voči Rómom a Rómkam?

